

SUOMEN EVANKELIS-LUTERILAISEN KIRKON
JA SUOMEN ORTODOKSISEN KIRKKOKUNNAN
VÄLISET TEOLOGISET NEUVOTTELUT

T i e d o n a n t o

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja Suomen ortodoksisen kirkkokunnan valtuuskuntien ensimmäiset teologiset neuvottelut pidettiin syyskuun 28. - 29. päivinä 1989 Mikkelissä Mikkelin hiippakunnan tuomiokapitulissa. Kokouksen isäntänä toimi Suomen evankelis-luterilainen kirkko ja sen valtuuskunnan puheenjohtaja, Mikkelin hiippakunnan piispa Kalevi Toiviainen.

Kirkkokunnat olivat sopineet neuvottelujen aloittamisesta maamme kahden kansankirkon välillä pari vuotta sitten. Neuvotteluja varten oli kumpikin kirkko nimennyt viisihenkisen valtuuskunnan.

Luterilaisen valtuuskunnan johtajana oli piispa Kalevi Toiviainen ja jäseninä jaostopäällikkö Lorenz Grönvik, tuomiorovasti Voitto Huotari, kirkkoherra Hannu T. Kamppuri ja dosentti Eeva Martikainen.

Suomen ortodoksisen kirkkokunnan valtuuskunnan johtajana oli arkkipiispa Johannes ja jäseninä piispa Ambrosius, pastori Jarmo Hakkarainen, pastori Heikki Huttunen ja kirkkoherra Olavi Merras.

Kokouksen sihteeristöön kuuluivat pääsihteeri Simo S. Salo ja toimistosihteerit Kaija Tolvanen ja Minna Väliaho.

Tarkkailijoina neuvotteluissa olivat läsnä dominikaani-isä Martti Voutilainen Suomen Katolisesta kirkosta ja Suomen ekumeenisen neuvoston nimeämänä pastori Matti Lintinen Suomen Vapaakirkosta.

Neuvottelujen avajaisissa puhuivat arkkipiispa John Vikström luterilaisen kirkon puolesta ja arkkipiispa Johannes ortodoksisen kirkon puolesta. Avauspuheissaan arkkipiispa Vikström ja arkkipiispa Johannes korostivat molemmat tilanteen ja uusien neuvottelujen aloittamisen historiallista merkitystä. Puheissa todettiin, että kumpikin osapuoli on ennestään käynyt keskusteluja muiden kristillisten traditioitten kanssa. Nyt on kysymyksessä dialogi suomalaisella pohjalla Suomen molempien kansankirkkojen välillä. Samalla ko. kirkot eivät edusta vain suomalaista kristillisyyttä vaan myös ko. kirkkojen opillista perintöä. Kysymys on idän ja lännen perinteen kohtaamisesta. Neuvottelujen tarkoituksena on keskinäisen tuntemuksen jatkuva lisääminen, väärinkäsitysten poistaminen ja kristillisen rakkauden ja yhteyden ilmapiirin vahvistaminen. Tämä saattaa antaa rakennusaineita maailmanlaajuistenkin ortodoksis-luterilaisten neuvottelujen käyttöön ja toivon mukaan olla edistämässä kristillistä yhteyttä ja Kristuksen kirkon ykseyttä tässä maassa. Molemmat arkkipiispat korostivat oppikeskustelujen merkitystä kirkon toiminnalle totuuden ja yhteyden puolesta. Vaikka kirkot ovat kulkeneet eri teitä ja ajautuneet erilleen, on kuitenkin myös yhteisiä lähtökohtia ja yhteistä perintöä. Tämä on muistettava, kun lähestytään kirkkojen välisiä periaatteellisia ja käytännöllisiä ongelmia.

Neuvottelukokouksen ensimmäisenä päivänä valtuuskunnat osallistuivat Mikkelin ortodoksisessa kirkossa pidettyyn ehtoopalvelukseen ja seuraavana päivänä aamurukoukseen Mikkelin tuomiokirkossa. Ensimmäisenä päivänä valtuuskunnat viettivät yhteisen illan piispa ja rouva Toiviaisen kodissa.

Neuvottelujen käsiteltävänä oli kaksi aihetta. Ensimmäinen oli "Ekumeenisten synodien arvovalta ja merkitys". Siitä pitivät esitelmän arkkipiispa Johannes ja teol.tri Hannu T. Kamppuri. Kokouksen toisena aiheena oli "Kirkon ja kansan suhde teologisena ja historiallisena kysymyksenä", josta esitelmöivät pastori Heikki Huttunen ja piispa Kalevi Toiviainen.

Ensimmäistä teemaa käsiteltäessä molemmat osapuolet totesivat, että ekumeenisten synodien perintö on olennainen osa kirkon elämää ja olemusta. Siksi pidettiin tarpeellisena pohtia edelleen opin ja kanonien välistä suhdetta sekä kanonien ekumeenista velvoittavuutta kirkolle nykyajassa.

Toisen teeman yhteydessä todettiin, että kummallakin osapuolella on pitkä historia kansankirkkona. Molemmille kirkon ja kansan välinen suhde on jatkuvasti tärkeä. Kristuksen kirkko ei kuitenkaan rajoitu mihinkään kansakuntaan, vaan on olemukseltaan maailmanlaaja yhteisö.

Neuvotteluja päätettiin jatkaa seuraavan kerran syksyllä 1990 Suomen ortodoksisen kirkon isännyydessä.

Mikkeli 29.9.1989